

Sandhed er, nemlig: at, naar Taleren er om en Heelstatsforfatning, saa skulle vi ogsaa laane Haand til, at den kommer i Stand, men ikke paa en saadan Maade og ikke under saadanne Forudsætninger, som vi maatte gjøre forrige Gang. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at, naar vi kun ville betænke Forholdene og Omstændighederne ret, saa kan det saare let skee, at der kan komme en Fællesforfatning i Stand, uden at den allermindste væsentlige Forandring foregaaer i Grundloven, altsaa endnu mindre en saa indgribende Indskrænkning som den, der er paatænkt; thi jeg skal tillade mig at erindre om, at, naar Taleren er om Fællesanliggenderne, og naar vi ere enige om, hvilke Fællesanliggenderne ere, saa er det ganske klart, at det danske Folk ved sin Rigsdag indtil denne Dag har en fuldkommen Deeltagelse i Lovgivnings-Myndigheden med Hensyn til Fællesanliggenderne. Det er altsaa for det danske Folks Bedkommende aldeles Intet at ønske, og hvad i al Verden skulde nu bevæge os til at opoffre vor grundlovmæssige Indflydelse, hvad skulde bevæge os til at bortkaste det, som vi med hele det danske Folk sætter saa høi Pris paa, og hvorledes vilde vi forsvare det for os selv og det danske Folk, at vi sige, at vi holde paa Danmarks Riges Grundlov, naar vi kun holde paa § 100, for ved Hjælp af denne at affasse og tilintetgjøre Betydningen af de andre 99 Paragrapher.

Derfor der virkelig skulde strides til at faae en Fællesforfatning, og dersom vi bleve enige om, hvilke Sager der høre til de fælles Sager, hvilket ikke vil blive vanskeligt, da man jo omtrent er enig derom, saa er jo Intet lettere og simplere, end at bringe Fællesforfatningen i Stand; thi saaledes er jo Forholdet i dette Dieblif, at, naar vi behandle et Spørgsmaal, som vedkommer Fællesanliggenderne, og vi afgjøre det for de $\frac{2}{3}$ Bedkommende, som høre under vor Competence, saa have vi jo med det Samme afgjort det for det Hele; Naar der f. Ex. forlanges af Krigsministeriet, at der skal gives 5 Millioner til at bestride de Udgifter, som Krigstjenesten fordrer, og vi her vedtage en Lov for de $\frac{2}{3}$ Bedkommende, som erholder kongelig Stadfæstelse, saa at der altsaa for Danmarks Bedkommende skal udredes

3 Millioner, saa er det intet Bevillings-spørgsmaal, men et simpelt Regnestykke, at de øvrige Landsdele skulle betale de 2 Millioner. Altsaa er det for Dieblifket givet ganske og alene i den kongelige Regjerings og Danmarks Rigsdags Haand at afgjøre saadanne Spørgsmaal; men, dersom det skulde blive saaledes, at der skulde være en lige Berettigelse, saaledes som jo ogsaa Villighed fordrer, at de Undersaatter, som tage Deel i Udredelsen af Stattebyrderne, ogsaa faae Indflydelse paa Forhandlingerne derom, saa er der Intet simplere, end at, naar der handles om Fællesanliggender, da træde de lovlige Folkerepræsentationer for Hertugdømmerne sammen med den danske Rigsdag og forhandle med den om, hvad der hører til disse Sager, og alle andre Sager blive hørt og selv som Rigsdagens særlige Anliggender. At dette kan lade sig gjøre, derom kan ikke være Spørgsmaal, og, naar Forordningen af 26 Juli 1854 gaaer ud paa, at der til at afgjøre saadanne Fællesanliggender skal dannes et Rigsraad, bestaaende af Befuldmægtigede fra de forfællelige Stænderforsamlinger i Hertugdømmerne og fra Rigsdagen, i Forening med kongevalgte Medlemmer, og dette fik den besluttende Myndighed, som det nuværende høiterede Ministerium har antydet at det skulde faae, saa har Ministeriet i Gjærningen indrømmet, at det er den Vel, som det vil gaae, og at det skal være Repræsentationerne fra de forfællelige Landsdele, der skulle sammentræde, men vel at mærke ved Udvalgte og ikke i deres Heelhed.

Men, skulde det skee, at Forsamlingerne ikke mødtes med hinanden, men kun Delegerede fra de enkelte Forsamlinger, da maa jeg gjøre opmærksom paa, at vi gaae den største Fare imøde; thi da vilde Rigsraadet, eller hvad det nu skal kaldes, blive sammensat af Mænd, som gik ud fra den enkelte Fraction i de enkelte Stænderforsamlinger og Rigsdagen, som for Dieblifket havde Majoritet, og vi kunne saaledes være visse paa, at vi vilde berede os en Sammensætning, som i mange Tilfælde vilde blive høist farlig for Land og Rige. Der blev da ikke længer Tale om, at det var en Folkerepræsentation, men det blev da en Repræsentation af de Partier,